

Nr 100.

Av herr **Wolgast**, *angående lagstiftning om skyldighet för advokater m. fl. yrkesidkare att ställa säkerhet för fullgörande av förbindelse, som uppkommit i deras rörelse.*

Genom lag den 1 februari 1936, som trätt i kraft den 1 juli 1937, ha i Norge införts bestämmelser om skyldighet för den som driver advokatverksamhet att ställa säkerhet för infriande av förbindelser som härröra av verksamheten. Säkerheten skall uppgå till minst 10 000 kronor, men Konungen kan förordna att advokat med kontor i vissa kommuner skall ställa säkerhet med högre belopp. Genom kungl. resolution den 29 januari 1937 har bestämts, att advokat som har kontor i någon av de fem största städerna (Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger och Drammen) skall ställa säkerhet för 25 000 kronor samt advokat med kontor i någon av tretton andra städer säkerhet för 15 000 kronor. Övriga advokater äro skyldiga att ställa säkerhet för lagens minimibelopp 10 000 kronor. Säkerheten skall ställas i form av försäkringsbrev eller bankgaranti, utfärdad av försäkringsbolag eller bank som godkännes av justitiedepartementet och efter formulär som fastställts av departementet.

I Danmark finnes icke någon motsvarande lagstiftning, men det danska advokatståndet har såsom organisation frivilligt och av eget initiativ tecknat en ansvarsförsäkring för sina medlemmar. Härigenom har man velat förekomma att fel eller försummelse av en advokat förstör hans ekonomi till skada för hans klientel ävensom säkerställa den klient, som har något att fordra av en advokat, mot förlust på grund av advokatens obestånd. Det har särskilt framhållits, att klienterna med samma trygghet kunna vända sig till yngre advokater, vilka ännu ej hunnit ekonomiskt konsolidera sin ställning, som till äldre i regel mera kapitalstarka advokater. Möjligheterna för den unge advokaten att slå sig fram ökas därigenom och handikappet för ekonomiskt svagare advokater utjämnas.

Den ordning, som sålunda införts i våra grannländer genom lagstiftning eller på frivillighetens väg, synes innebära ett efterföljansvärt exempel. Medan i Danmark och Norge advokatväsendet reglerats så, att endast examineerade jurister få praktisera med tillstånd av myndighet, kan här i landet vem som helst utan någon offentlig kontroll driva advokatverksamhet. Detta förhållande, vilket icke torde komma att ändras genom den stundande processreformen, gör det angeläget att hos oss uppställas ett ekonomiskt vederhäftighetsstreck för dem som utöva advokatverksamhet. Av än större betydelse torde vara den avsevärda förbättring i fråga om trygghet för den rättssökande allmänheten, som en reform efter mönster av den norska lagstift-

ningen skulle medföra. Det händer nu ganska ofta, att den som vänt sig till en advokat eller saksförare och anförtrott denne betydande belopp blir lidande genom advokatens eller saksförarens insolvens. Det är tydligen ett samhällsintresse att sådant i möjlig mån förekommes, icke minst därför att de klienter, vilka sålunda få vidkännas ej sällan ruinerande förluster, i de flesta fall torde vara att räkna till de ekonomiskt mindre väl situerade.

Man synes icke kunna lita till att denna fråga hos oss blir ordnad på frivillighetens väg. Inom Sveriges Advokatsamfund har under de senaste åren övervägts spörsmålet om införande av en ansvarsförsäkring för samfundets medlemmar, men man har ännu icke funnit någon tillfredsställande lösning. Detta torde bland annat ha berott på att vårt advokatväsende icke är offentligträttsligt ordnat, vilket gör problemet mera svårlöst än i våra grannländer. Ett stort antal, måhända flertalet, av dem som utöva advokatverksamhet stå för övrigt utanför samfundet. Med avseende å dessa är otvivelaktigt skyldighet att ställa säkerhet mera påkallad än vad angår samfundets medlemmar, men man kan tydligen icke räkna med att de frivilligt skulle underkasta sig sådan. Lagstiftning synes därför obetingat nödvändig för frågans lösning.

En dylik lagstiftning torde icke stå i sådant sammanhang med den blivande processreformen, att dennas genomförande bör avvaktas. Oavsett vad som eljest kan komma att beslutas rörande advokatverksamhetens ordnande bör frågan om skapande av ökad trygghet för den rättssökande allmänheten snarast möjligt lösas. Denna fråga har icke något mera intimt samband med processlagstiftningen. Även beträffande vissa andra slag av verksamhet än advokatycket kan ett krav på ställande av säkerhet såsom villkor för rätt att driva sådant slags verksamhet vara befogat. I Norge har sålunda genom särskilda bestämmelser föreskrivits, att den som yrkesmässigt driver inkassering rörelse eller verksamhet som auktionsförrättare är skyldig att ställa säkerhet upp till ett belopp av 10 000 kronor. Dessa bestämmelser ha visat sig vara av ej ringa betydelse för tryggheten i det ekonomiska livet. Det synes därför kunna ifrågasättas att i ett sammanhang överväga införande av skyldighet för advokater och vissa andra yrkesidkare att ställa säkerhet för fullgörande av förbindelse, som uppkommit i deras rörelse.

På grund av vad sålunda anförts får undertecknad föreslå,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning och förslag till lagstiftning, innefattande skyldighet för advokater och vissa andra därmed jämförliga yrkesidkare att ställa säkerhet för fullgörande av förbindelse, som uppkommit i deras rörelse.

Stockholm den 19 januari 1939.

T. Wolgast.